

گزارش

نگاهی به حاشیه و متن مراسم تنفیذ

اهمیت ویژه دوری از «نکار»

داوود حشمتی؛ در لغت‌نامه فارسی در تعریف «نکار» آمده: «جدال، ستیزه، عداوت، عناد، قهر، کینه، مناقشه و نفرت» و دوری از ایجاد فضای «نکار» در جامعه، مهم‌ترین توصیه رهبر انقلاب در مراسم تنفیذ مسعود پزشکیان بود؛ موضوعی که بر آن توصیه «مؤکد» شد تا اهمیت و برجستگی آن روشن شود. در مراسم تنفیذ پزشکیان متن و حاشیه‌های زیادی وجود داشت اما مهم‌ترین آن توصیه به دوری از نثار در سیاست داخلی و پیام به اروپا در سیاست خارجی بود. اما مخاطب ایجاد نثار در جامعه کدام جریان می‌تواند باشد؟ چرا جریان جلیلی باید از نثار دوری کند و مهم‌تر از همه اینکه توصیه‌هایی که درباره سیاست خارجی شد، کشور را به کدام سمت سوق می‌دهد؟

حاشیه‌های مراسم تنفیذ: ۷ مردامه ۱۴۰۳، ۷۰ روز بعد از درگذشت ابراهیم رئیسی در کوه‌های شمال غرب کشور، رئیس جمهوری دیگر از ایران در مراسم رسمی «تنفیذ»، رئیس جمهور ایران شد. مراسمی رسمی که ابتدای ریاست‌جمهوری هر فرد در ایران برگزار می‌شود و طی آن رهبر انقلاب اسلامی، رای مردم را به رئیس دولت تنفیذ می‌کند.
مراسمی که همواره متن و حاشیه‌های بسیاری دارد که این‌بار هم خالی از آن نبود. از خاتمی که حکم ریاست‌جمهوری را به قبیلش احمدی‌نژاد داد تا احمدی‌نژاد که آن را به روحانی و روحانی که به رئیسی تحویل داد، همگی تحویل کلید ریاست‌جمهوری به رقیب بود. پزشکیان اما از این فضا دور بود. اولین غایب این مراسم هم ابراهیم رئیسی بود که انتظار می‌رفت حداقل برای دو دوره در کسوت ریاست‌جمهوری، این مراسم را تجربه کند. در این مراسم تنها رئیس‌جمهور سابق که حضور داشت، حسن روحانی بود. نشست‌ه در کنار علی لاریجانی و ناطق نوری که مجموعه‌ای از تفرکی خاص از میانه‌روی سال‌های اخیر در کشور را نمایندگی می‌کنند. از مجموعه رؤسای جمهور سابق ایران که در قید حیات هستند، دو رئیس‌جمهور دیگر هستند که هر دو غایبان این مراسم بودند: اولی احتمالاً با خواست خودش به مراسم نرفته باشد و دومی با دعوت‌نشدن برای حضور در مراسم این سال‌ها. حضورنداشتن محمود احمدی‌نژاد و سیدمحمد خاتمی طبیعتاً مهم است. اینکه چرا احمدی‌نژاد با وجود آنکه در سال‌های اخیر به طور مداوم در مراسم‌های رسمی در حسینیه امام خمینی حاضر می‌شود، غایب این مراسم بود، اما مهم‌تر از زمانه‌داشتن خاتمی است که از فدای انتخابات ۸۸ غایب تمام مراسم‌ها بود. احمدی‌نژاد انتظار داشت مجموعه نظام بعد از حسن روحانی بار دیگر به او اعتماد کند یا حتی بعد از درگذشت ابراهیم رئیسی و سکوت سه سال اخیر او، شرایط برای بازگشت او به قدرت فراهم شود، اما این اتفاق نیفتاد. از همین روز هم بود که در زمان رای‌گیری انتخابات اساسا در ایران حاضر نبود و تصاویرش از ترکیه و سواحل استانبول پخش می‌شد. شاید در نگاه اول حاشیه‌هایی مثل اشتباه تکراری پزشکیان در خواندن عبارت «ره» بعد از نام امام خمینی یا چروک‌بودن کت او جلب توجه کرده باشد، اما مراسم تنفیذ ریاست‌جمهوری چهاردهم، متن مهم‌تری از حاشیه‌ها داشت که باید به آن توجه کرد. مهم‌ترین بخش حرف‌های مسعود پزشکیان اشاره او به کسانی بود که در انتخابات مشارکت نکردند و مهم‌ترین نکته سخنرانی رهبری، پیامی بود که آیت‌الله خامنه‌ای به جریان‌های سیاسی درگیر در رقابت انتخابات داد؛ به‌ویژه توصیه به کسانی که در انتخابات شکست خوردند. رهبری به آنها این پیام را داد که «هیچ‌کس نباید احساس شکست کند» و برمیآید این احساس شکست در آنها یا احساس بیروزی در طرف پزشکیان وارد تقابل و دوگانه‌سازی شوند.

توجه به معتزضان: از همان دور اول انتخابات که ۶۰ درصد از مردم در نابوری فعالان سیاسی، در انتخابات مشارکت نکردند، مسعود پزشکیان به این بخش از جامعه توجه داشت. در مناظره‌ها به آنها اشاره کرد و این‌بار نیز در نقطه خود در مراسم تنفیذ اعتراض‌داشتن این بخش از جامعه را مورد توجه قرار داد و گفت: «اتان که به من و نامزدهای رقیب رای دادند یا حتی از سر درغده‌مندی و نقد و اعتراض وارد عرصه انتخب نشدند، انتظار تحول را پیش‌روی نظام، من و دولت آینده نepadند که زمان پاسخ‌گویی به آن از امروز عملاً آغاز می‌شود.» به‌علاوه می‌توان گفت از نگاه پزشکیان مهم‌ترین راه‌حل عبور از بحران‌ها همچنان توجه به برداشتن شکاف‌های جامعه است. جایی که مسعود پزشکیان به عنوان رئیس‌جمهور تاکید می‌کرد: «ما تنها با هم‌گرایی و قانون‌محوری در منظومه حکومت می‌توانیم از بحران‌ها و تنگناهای پیش‌روی کشور عبور کنیم و امیدها و انتظارات به‌حق مردم را پاسخ دهیم». این دقیقا همان نقطه عطفی بود که سخنرانی مسعود پزشکیان و سخنرانی رهبر انقلاب را به هم پیوند می‌زند. همان‌جایی که نه توصیه «اکید»، بلکه توصیه «مؤکد» شد به دوری از «نکار».

پیام گسترش روابط با اروپا: یکی از مهم‌ترین بخش‌های سخنرانی رهبری در مراسم تنفیذ پزشکیان، راهبرد اصلی مواجهه با اروپا بود. رهبری ضمن اشاره به رفتار بد اروپایی‌ها با ایران در سال‌های اخیر، این پیام را صادر کردند که در صورت تغییر رفتار اروپایی، آنها می‌توانند در اولویت سیاست خارجی ایران قرار بگیرند؛ «انگیزه مخالفت و دشمنی با برخی کشورها مثلا با کشورهای اروپایی هم که آنها را در اولویت‌های روابط خارجی‌مان ذکر نکرده‌ام، نداریم؛ علتش این است که این کشورها این چند ساله با خود خوب رفتار کرده‌اند. در فضیه‌های تحريم و نكت و سایر قضایا با در عنوانی جعلی مانند حقوق بشر بد رفتار کرده‌اند؛ اگر این رفتارها را نداشته باشند، آنها هم جزء اولویت‌های ما خواهند بود». رهبری همچنین در همین بخش به کشورهای اشاره کردند که رفتارهایی با ایران «متعادلمیزه» بوده و ایران آن رفتارها را فراموش نمی‌کند: «البته چند کشور هستند که ما ادیت‌های آنها و رفتار عنادآمیزشان را فراموش نمی‌کنیم.» به نظر می‌رسد در صدر این فهرست می‌توان از کشور انگلستان نام برد. نکتهٔ شسته از این بخش، رهبر انقلاب در مراسم تنفیذ توصیه‌های مختلف درباره مسائل سیاست داخلی و خارجی به دولت داشتند. از توصیه‌ای که نشان می‌داد با مذاکره مخالفتی ندارند اما درعین‌حال توصیه می‌شد که «هیچ مسئله داخلی را نباید متوقف و آویزان یک موضوع خارجی کرد»؛ تا توصیه و سفارش به «فعال‌بودن در حوزه سیاست منطقه‌ای»، «همکاری با کشورهای که در زمان فشار خارجی از ایران حمایت کردند»، «تعامل ارکان کشور با یکدیگر»، و «اولویت‌بند اقتصاد» در زمان حاضر حتی بر مسائل «فرهنگی». مهم‌ترین بخش از سخنرانی رهبری جایی بود که با اشاره به فضای انتخابات و احساسات عمومی ناشی از چالش‌ها و رقابت‌های انتخاباتی تاکید کردند: «پس از انتخابات، نباید به وسوسه‌های دوقطبی‌سازی افتنا کرد و ترتیب اثر داد؛ این توصیه مؤکد بنده است. نباید احساساتی که در دوره انتخابات ایجاد افراد را وارد به مجادله با یکدیگر می‌کشد ادامه یابد». رهبری در ادامه به ایجاد نثار و شکاف اجتماعی اشاره کرده و گفتند: «خاصیت انتخابات، رای‌آوردن یکی و رای‌نیابردن دیگری است اما این نباید موجب نثار، اختلاف، شکاف و جدایی شود… در همه انتخاباتی که برگزار شده، همه کسانی که وارد میدان شده‌اند چه نامزد آنها رای آورده باشد چه رای نیابوده باشد، بیروز هستند؛ چون ملت ایران بیروز شده و ما در این انتخابات شکست‌خورده نداریم… نه آن کسی که نامزدش رای آورده احساس اعتلا کند و نه آن کسی که نامزد مورداعلاقه او رای نیابوده احساس شکست کند.» با وجود آنکه ممکن است ایجاد نثار و ابیای نقش اولویزیوس‌ترین دولت پزشکیان از سوی سعید جلیلی و مخالفانشان برای آنها منافع سیاسی اندکی در پی داشته باشد، اما تاکید رهبری بر دوری از این نثار اهمیت زیادی دارد. به طور طبیعی مسعود پزشکیان می‌تواند در سایه حملاتی که جریان شکست‌خورده در انتخابات به او می‌کند، حمایت‌های بیشتری از جامعه دریافت کند. آنها که در انتخابات شکست خوردند به خوبی می‌دانند که از جایگاهی در جامعه برخوردار هستند که مخالفت آنها با هر فردی سبب محبوبیت بیشتر آن فرد و جریان می‌شود. ازاین‌رو تاکیده‌های فراوان بر اینکه نباید این افراد احساس «شکست‌خورده‌گی» داشته باشند، مخاطب روشنی دارد. آیا سعید جلیلی و دولت سایه او این پیام مشفقانه را دریافت کرده و از ایجاد نثار در جامعه دوری می‌کند یا آنکه جریان آنها در کمین روزهای معرفی کابینه‌نشسته‌ان تا «نکار» را در مواجهه با کابینه مسعود پزشکیان از مجلس کلید بزنند؟

رهبر معظم انقلاب با اشاره به شخصیت فرزانه، صادق، مردمی و دانشمند پزشکیان، حکم ریاست جمهوری را تنفیذ کردند

تنفیذ امید

رهبر انقلاب در توصیه بعدی، «تعامل ارکان کشور» را ضروری خواندند و گفتند: هم مجلس باید به دولت کمک کند و هم دولت باید به حساسیت‌های مجلس توجه کند. قوه قضائیه نیز در هر نقطه مورد نیاز حضور فعال داشته باشد. ایشان با اشاره به توصیه خود به رؤسای قوا مبنی بر تشکیل جلسات مشترک، گفتند: جلسات رؤسای قوا و تبادل نظر در مسائل گوناگون، فرصت بسیار خوبی است که باید جدی گرفته شود. رعایت اولویت‌ها، توانمندسازی بود که حضرت آیت‌الله خامنه‌ای با تاکید بر آن، گفتند: به مسائل فرهنگی و اجتماعی حساسیت زیادی دارم اما امروز از لحاظ زمانی، اولویت با مسائل اقتصادی است و تحرک اقتصادی قوی، پیگیر و حساب‌شده‌ای مورد نیاز است. البته کارهای بازرشی در دولت قبل انجام گرفته که باید ادامه یابد و کارهای دیگری هم باید اضافه شود. ایشان اقدامات اقتصادی در مسائل کلان مانند ارزش پول ملی، تولید، سرمایه‌گذاری، بهبود محیط کسب‌وکار و همچنین اقدامات فوری و کوتاهمدت برای بهبود معیشت مردم را ضروری دانستند و گفتند: می‌توان کارهایی در این زمینه انجام داد.

رهبر انقلاب در توصیه‌های دیگر که مخاطب آن‌ها مردم و فعالان سیاسی و اجتماعی بود، با اشاره به فضای انتخابات و احساسات عمومی ناشی از چالش‌ها و رقابت‌های انتخاباتی تاکید کردند: پس از انتخابات، نباید به وسوسه‌های دوقطبی‌سازی اعتنا کرد و ترتیب اثر داد؛ این توصیه مؤکد بنده است.

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای با تاکید بر اینکه نباید احساساتی که در دوره انتخابات افراد را وارد به مجادله با یکدیگر می‌کرد ادامه یابد، افزودند: حسیست انتخابات، رای‌آوردن یکی و رای‌نیابردن دیگری است اما این نباید موجب نثار، اختلاف، شکاف و جدایی شود. ایشان رفت‌وآمد سلیق و گرایش‌های گوناگون در مدیریت کشور از ابتدای انقلاب تاکنون را نوعی امتحان خواندند و گفتند: در همه انتخاباتی که برگزار شده، همه کسانی که وارد میدان شده‌اند، چه نامزد آنها رای آورده باشد، چه رای نیابوره باشد، بیروز هستند؛ چون ملت ایران بیروز شده و ما در این انتخابات شکست‌خورده نداریم. رهبر انقلاب خطاب به همه فعالان سیاسی و اجتماعی و انتخاباتی افزودند: نه آن کسی که نامزدش رای آورده، احساس اعتلا کند و نه آن کسی که نامزد مورد علاقه او رای نیابورده، احساس شکست کند. ایشان در توصیه بعدی، مسئولان و مجریان کشور را به قدرشناسی توان داخلی و تفکلف از اتفاقات دنیا و مشاهده جزئیات خود، به توان داخلی اهمیت بدهید تا «ما می‌توانیم» یک شعار همیشگی باقی بماند.

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای توصیه به اتکا به توان داخلی را به معنای استفاده نکردن از ظرفیت‌های خارجی دانستند و افزودند: هیچ عقلی نمی‌گوید از توان و امکانات خارجی استفاده نشود بلکه باید از همه ظرفیت‌های داخلی و بخشی‌ها استفاده کرد، حتی گاهی دشمنان ما کاری می‌کنند که به نفع ما است و از آن هم باید استفاده کرد اما توان داخلی را نباید نادیده گرفت و هیچ مسئله داخلی را نباید متوقف و آویزان یک موضوع خارجی کرد.

ایشان به مسئولان تاکید کردند: هر کار خوب و شرافتمندانه‌ای که در سطح دنیا می‌توانید، انجام دهید اما از توان قدرتی و ابتکارات داخلی غافل نشوید. توصیه یابانی رهبر انقلاب مربوط به مسائل سیاست خارجی بود؛ ایشان در این زمینه گفتند: در مقابل امواج و حوادث جهانی و به‌خصوص منطقتای و مسائل سیاسی و حتی علمی مانند هوش مصنوعی، فعال و اثرگذار برخورد کنید، نه منفعل. حضرت آیت‌الله خامنه‌ای با اشاره به اینکه غفلت و تغافل از اتفاقات دنیا و منطقه جایز نیست، افزودند: در قبال هر حادثه‌ای موضع کشور را صریح، روشن و با منات ابراز کنید تا دنیا موضع ایران اسلامی را بشناسد.

ایشان با گرامیداشت یاد شهید خدمت امیرعبداللهیان که در کسوتِ یک دیپلمات و مذاکره‌کننده خوب، تحرک و فعالیت و تلاش مفیدی داشت، گفتند: این فعالیت‌ها و تلاش‌ها باید ادامه یابد. رهبر انقلاب در بیان اولویت‌های سیاست خارجی کشور، با اشاره به امتیاز ایران در برخورداری از همسایگان متعدد، کار و تلاش جدی برای تقویت ارتباط با همسایگان را ضروری خواندند و گفتند: یکی دیگر از اولویت‌های سیاست خارجی، ارتباط با کشورهایمانند کشورهای آفریقای و آسیایی است که می‌توانند میدان دیپلماسی ایران را گسترش دهند.

ایشان اولویت دیگر سیاست خارجی را قدرشناسی و مستحکم‌کردن ارتباط با کشورهایایی دانستند که در این سال‌ها در مقابل فشارها از ایران حمایت و در میدان دیپلماسی و اقتصادی کمک کردند. حضرت آیت‌الله خامنه‌ای در این‌باره افزودند: اینکه در میان اولویت‌های سیاست خارجی، اسمی از کشورهای اروپایی نیاوردیم، به معنی مخالفت و دشمنی نیست بلکه به این علت است که آنها با ایران رفتار و برخورد خوبی در قضاییبی مانند تحریم‌ها، نفت و موارد جعلی مانند حقوق

رهبر معظم انقلاب با اشاره به شخصیت فرزانه، صادق، مردمی و دانشمند پزشکیان، حکم ریاست جمهوری را تنفیذ کردند

شوق برنده

خبر

پزشکیان کلید پاستور را گرفت معاون اولی به عارف رسید، رئیس دفتری به حاجی میرزایی

بعد از تنفیذ، کت‌وشولوار را با لباس همیشگی عوض کرد و راهی پاستور شد. مسعود پزشکیان با معاون اول خود، محمدرضا عارف اولین روز کاری خود را در پاستور در حالی آغاز کرد که زمان ورود به ساختمان از زیر قرآنی که دخترش گرفته بود، عبور کرد تا تصاویر بکر پدر-دختری هفته‌های اخیر تکرار شود.

دیزرز اولین حکم رسمی برای معاون اول خورد. محمدرضا عارف که کارنامه درخشان معاون اولی دولت دوم خاتمی را در رزومه کاری خود دارد، قرار است در چهار سال آینده نقش خود را برای مسعود پزشکیان تکرار کند.

عارف پس از پیروزی سیدمحمد خاتمی در انتخابات سال ۱۳۷۶، به‌عنوان وزیر پست، تلگراف و تلفن به کابینه دولت هفتم راه یافت و در سال ۱۳۷۹ به عنوان اولین رئیس سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی و معاون رئیس‌جمهور منصوب شد. عارف در دولت دوم سیدمحمد خاتمی به سمت معاون اول رئیس‌جمهور ایران منصوب شد و تا پایان دولت هشتم در این سمت باقی ماند.
با برگزاری انتخابات ریاست‌جمهوری سال ۱۳۹۲، او با عبور از فیلتر شورای نگهبان، توانست با شعار «معیشت، منزلت و عقلائیت» به میدان رقابت کاندیداهای انتخابات راه پیدا کند اما در آخر با توصیه سیدمحمد خاتمی به نفع حسن روحانی از انتخابات کناره‌گیری کرد. او در انتخابات مجلس دهم در سال ۱۳۹۴، به عنوان سرلیست فهرست ۳۰نفره «ائتلاف فراگیر اصلاح‌طلبان؛ گام دوم» در تهران، توانست با کسب ۱٬۶۰۸٬۹۲۶ رای، در رتبه اول تهران، وارد خانه ملت شود. البته برخلاف آنچه تصور می‌شد، او رئیس مجلس نشد و ریاست فراکسیون امید را برعهده داشت که اغلب سکوت و دوری از حاشیه‌برایش حاشیه بسیار درست کرد.

حکم مهم بعدی، رئیس دفتر رئیس‌جمهور بود که به نام حاجی‌میرزایی زاده شد. حاجی‌میرزایی در دولت دوازدهم از سال ۱۳۹۸ تا ۱۴۰۰ سمت وزیر آموزش‌وپرورش را برعهده داشت.

اعتماد بین پزشکیان ورهبری از نگاه خرازی

کمال خرازی، رئیس شورای راهبردی روابط خارجی، گفت: نظر رهبری این بوده است که ما نیاز به دولتی داریم تا در آن اختلاف نباشد، همه آن را پذیرفته و قبول داشته باشند و یک نوع اعتماد ملی شکل گیرد تا این دولت بتواند کار خود را به‌درستی انجام دهد.

نجار گزارش خبرگزاری صداوسیما، رئیس شورای راهبردی روابط خارجی تصریح کرد: اعتمادی که بین آقای پزشکیان و حضرت آقا وجود دارد، یک پایه بسیار مهم است. این موضوع باید در شکل‌گیری دولت، ترجمه شود تا این اعتماد را تقویت کند و دولت بتواند به معنای واقعی کلمه با حمایت افراد در جناح‌های مختلف، وظایف سنگینی را که در این دوران بسیار دشوار و پر از گرفتاری دارد، انجام دهد.

خرازی گفت: فشار بین‌المللی بر ایران بسیار زیاد است و تحریم، یکی از همین فشارهاست که آثار آن را در زندگی مردم می‌بینیم. برای حل این مشکلات و مسائل، باید دولتی باشد که همه آن را قبول داشته باشند و به میدان بیایند؛ اعم از نمایندگان مجلس، احزاب و گرایش‌های مختلف تا اینکه با حمایت رهبری از دولت، ان‌شاءالله بتوانند مسائل و مشکلات مملکت را حل‌وفصل کنند.